

[Statsministeren.]

fattelse at forårets situation ville være løbet ud i en meget alvorlig, meget omfattende storkonflikt, som kunne have haft til resultat en ny bølge af indkomststigninger, som i så fald ikke blot ville være tilfaldet de stridende parter, men som velsagtens måtte være blevet videreført til andre indkomstgrupper — en situation, som ville have mindet om den, vi havde i 1961, som ville have slået vor økonomi over ende, og som ville have gjort omsforligets sanerende hensigter ganske virkningsløse. Jeg erkender, at andre kan have en anden opfattelse end den, jeg her giver udtryk for, men jeg tror, det vil blive meget svært at føre en realistisk argumentation for en anden opfattelse.

Ordføreren for venstre, det ærede medlem hr. Erik Eriksen, kom i sin tale ind på dette moderne ord, som jeg også selv anvender, ordet „indkomstpolitik“. Han stod lige så usikker over for, hvad der egentlig kan lægges ind i en sådan indkomstpolitik, som vi alle sammen gør det, og kom nærmest til det resultat, at ordet vel måtte betyde, at indkomster og produktion skulle stige nogenlunde i samme takt. Denne brede formulering kan ikke give anledning til nogen uoverensstemmelse, men på den anden side tror jeg heller ikke, den løser vanskelighederne. Vanskelighederne består jo ikke så meget i — det kan være en del af vanskelighederne, men de består ikke udelukkende i — hvor meget den totale indkomstsamling må stige; de består først og fremmest i, hvorledes den skal fordeles på de forskellige indkomstgrupper.

Det ærede medlem sagde om virkemidlerne i en sådan indkomstpolitik, at han ville tage afstand fra tvang og restriktioner og lægge hovedvægten på tilvejebringelsen af en bredere forståelse for nødvendigheden af en rimelig balance i indkomstudviklingen. Heller ikke denne udtalelse fra det ærede medlem kan give anledning til nogen uenighed mellem ham og mig. Regeringens linje i forårets indkomstpolitik var netop, at vi så længe som muligt holdt alle udveje åbne og gjorde alt, hvad vi kunne, for at hjælpe med til, at arbejdsmarkedets parter selv nåede frem til en løsning inden for det, der var økonomisk forsvarligt, således som det økonomiske råds formandskab havde angivet visse rammer for det. Det var først, da alle

forsøg i denne retning måtte opgives og forligsmanden meddelte mig, at han ikke så udveje for at komme videre, at mine forhandlinger med begge arbejdsmarkedets parter tog deres begyndelse.

Det ærede medlem hr. Erik Eriksen spurgte mig direkte om, hvilke linjer regeringen ville følge med henblik på overenskomstforhandlingerne i 1965. Mon ikke det ville være bedst i pagt med det ærede medlems eget ønske om at undgå tvang og restriktioner, om man lod arbejdsmarkedets parter selv søge frem mod enighed? Vi har nu en mere åben økonomi end på noget tidspunkt i de sidste 30 år, og jeg tvivler ikke på, at begge parter er sig bevidst, at de aftaler, der skal slutes i 1965, slutes under et meget stort ansvar over for beskæftigelsesudvikling, omkostningsudvikling og konkurrenceevne. Jeg tror på, at parterne på begge sider vil gøre sig virkelig store anstrengelser for selv at finde frem til den rette løsning.

Også andre arbejdsmarkedsproblemer er blevet nævnt. Det ærede medlem hr. Erik Eriksen hævdede, at samfundet står uden den mest nødtørftige beskyttelse på livsvigtige områder i en kommende overenskomstsituation. Dette spørgsmål blev indgående drøftet i 1957-58, og drøftelserne resulterede i de velkendte ændringer i forligsmandsloven om en udvidet adgang til udsættelse af konflikter, der ved deres art eller omfang truer livsvigtige samfundsinteresser. Jeg synes derfor ikke, man kan sige, at vi står ganske uden regler på disse områder.

Jeg skal ikke gå for dybt i enkeltheder med disse ting, men jeg synes dog, jeg vil nævne, at under overenskomstsituationen i 1961 blev det klart, at særlige forhold kunne fremdrages for Bornholms og for Grønlands vedkommende i en konflikt-situation. Regeringen tog initiativet til, at disse to problemer blev behandlet mellem de interesserede parter i 2 udvalg, det ene nedsat af trafikministeren, det andet af Grønlandsministeren. Disse forhandlinger har stort set bragt problemerne ud af verden.

Endvidere blev der her i tinget fremført kritik angående orientering om indholdet af stillede mæglingsforslag og den form, hvori afstemning om mæglingsforslagene blev gennemført. Som jeg nævnte det i åbningstalen, er der nu ved arbejdsretskommissio-